

Revízia výdavkov a kompetencií vo výskume, vývoji a inováciách

Rada vlády SR pre vedu techniku a inovácie,
18.9.2023

PLÁN [OBNOVY]

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

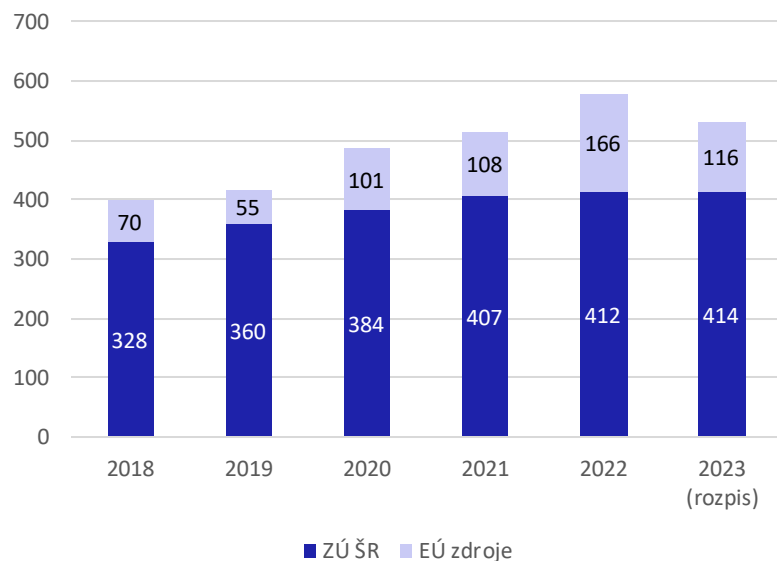
MINISTERSTVO
FINANCIÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I Hlavné ciele Revízie

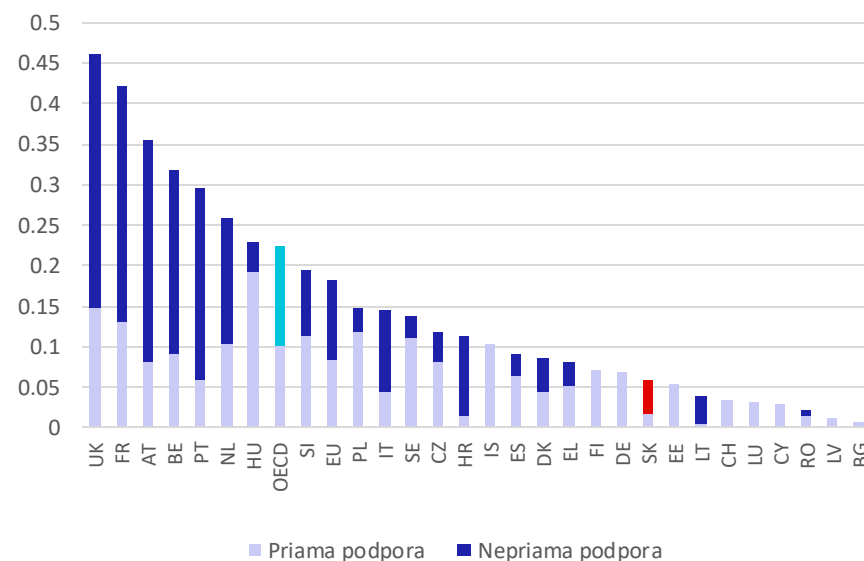
- ➔ Mapovanie výdavkov (412 mil. Eur ŠR, 166 mil. Eur EŠIF) a daňové nástroje (40 mil. Eur),
- ➔ Posúdenie efektivity/prínosu tam, kde je to možné + návrh opatrení,
- ➔ Mapovanie kompetencií + návrh scenárov možnej reorganizácie.

Graf 2.11 Rozpočtové výdavky na VaV zo ŠR a z EÚ fondov (čerpanie)

Zdroj: Rezortný informačný systém

Graf 3.36 Priama a nepriama podpora, % HDP

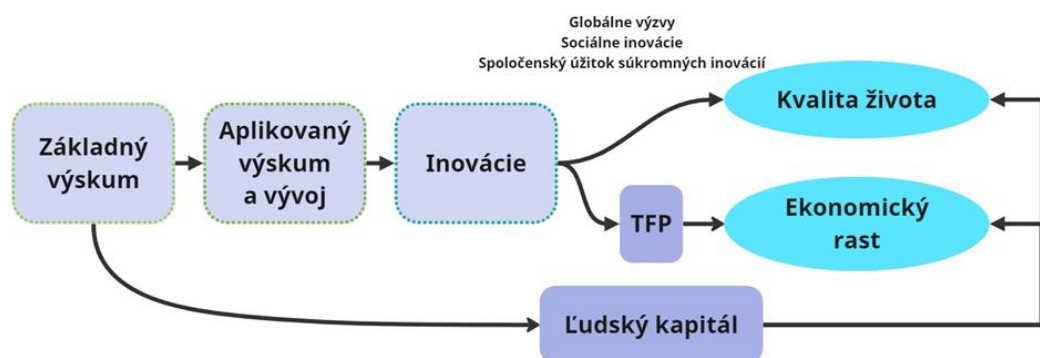
Zdroj: Rezortný informačný systém

I Slovensko zaostáva v Európskom inovačnom rebríčku, pokrok je pomalší ako v iných krajinách

- ➔ Cieľom politiky je zvyšovanie ekonomického rastu a kvality života,
- ➔ Kľúčové indikátory:
  - ➔ Postavenie v Európskom inovačnom rebríčku,
  - ➔ Súkromné výdavky na výskum a vývoj,
  - ➔ Celkové výdavky na výskum a vývoj.

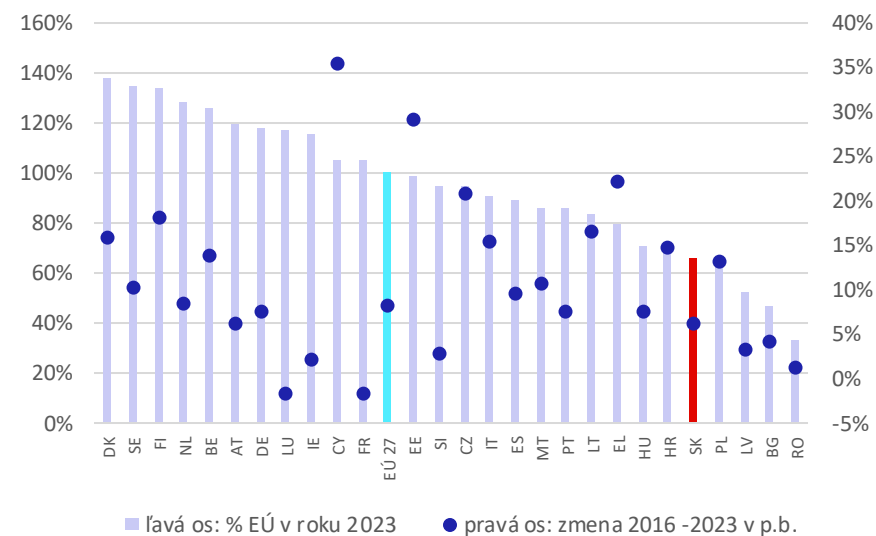

Obr 1.1 Intervenčná logika pre vplyv výskumu a vývoja na blahobyt

Zdroj: Vlastné spracovanie

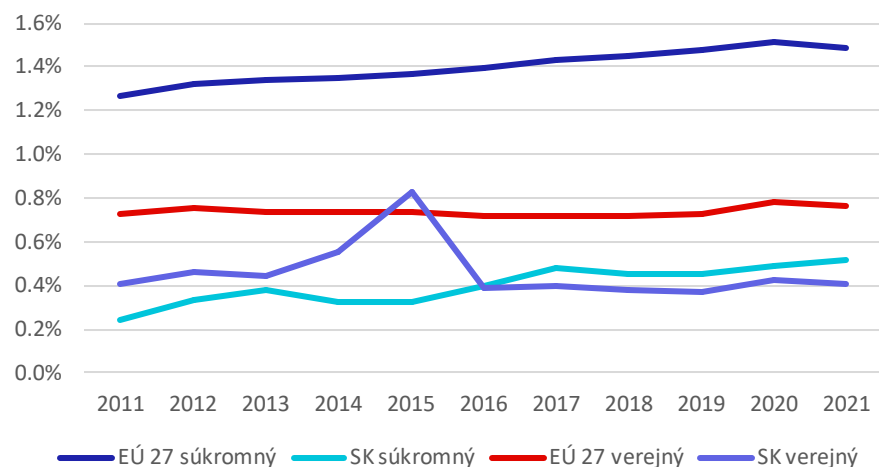
Graf 1.1 Európsky inovačný rebríček

Zdroj: EIS 2023, Summary Innovation Index

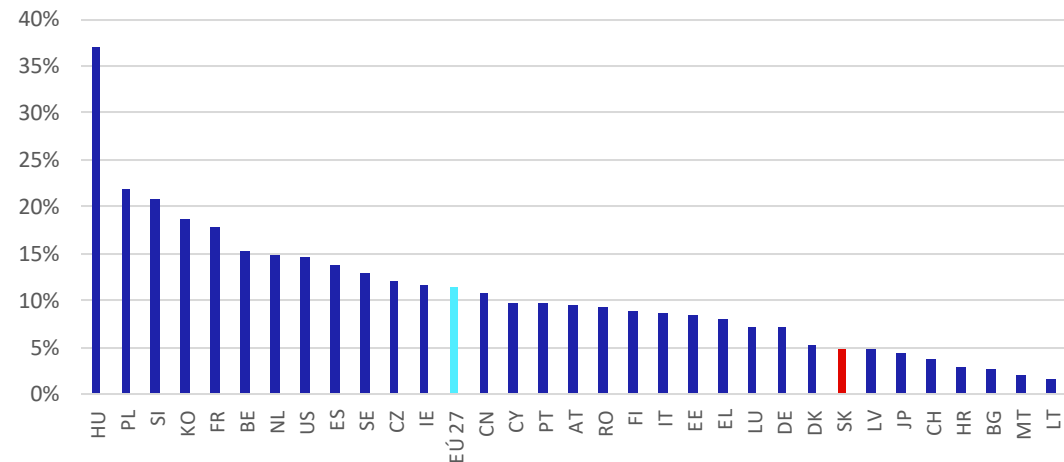
I Výdavky sú podpriemerné, štátna podpora súkromného sektora nízka

Graf 2.3 Výdavky na VaV vo verejnom a súkromnom sektore, % HDP

Zdroj: Eurostat, GERD

Graf 2.6 Podiel súkromných výdavkov na VaV financovaných zo ŠR, %

Zdroj: Eurostat, GERD

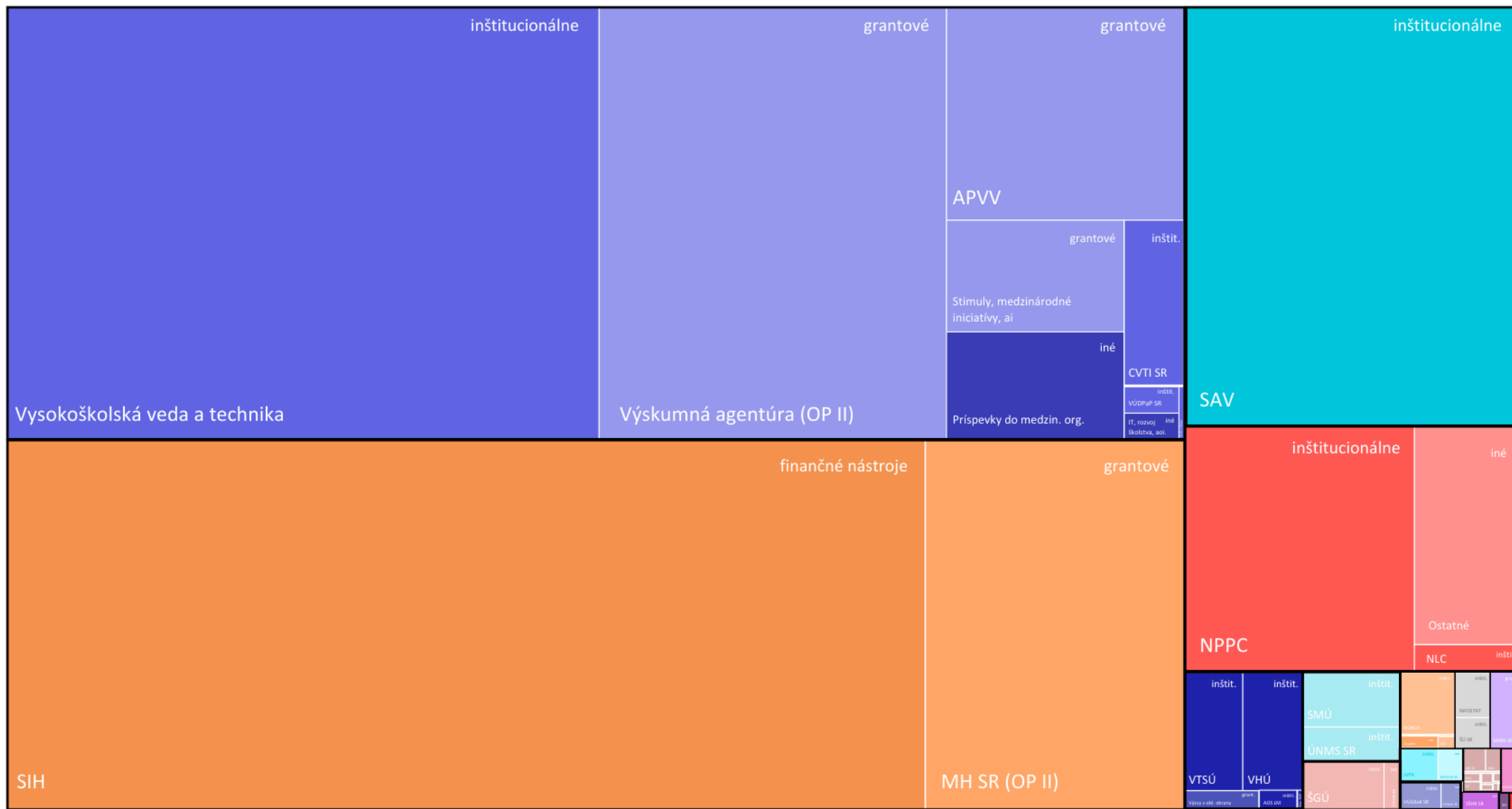
➔ Verejné výdavky sú nízke, ale navyše:

- ➔ Iba veľmi **malý podiel smeruje na podporu súkromného VaV** (5%),
- ➔ Tie čo smerujú vo verejného výskumu, končia v oveľa väčšej miere **v základnom výskume** (74%),

➔ **Súkromné výdavky na VaV rastú** napriek slabšej verejnej podpore (z 0,24 % HDP na 0,52 % HDP).

Schéma výdavkov vo VVaI

Zdroj: RIS, monitorovacie správy dotknutých rezortov

I Inštitucionálne financovanie - vysoké školy

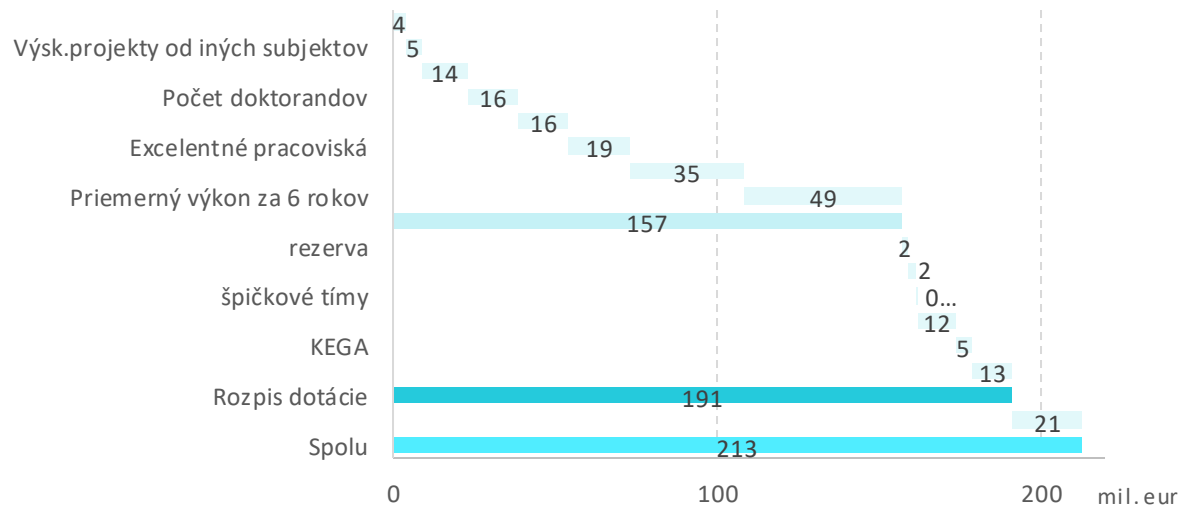
➔ Nedostatočné zdroje

- ➔ Vysoká závislosť od inštitucionálneho financovania (81%),
- ➔ Nízky podiel vedy v celom balíku,
- ➔ Metodika slabo reflektuje medzinárodné granty, spoluprácu so súkromným sektorom.

➔ Nedostatočné výsledky

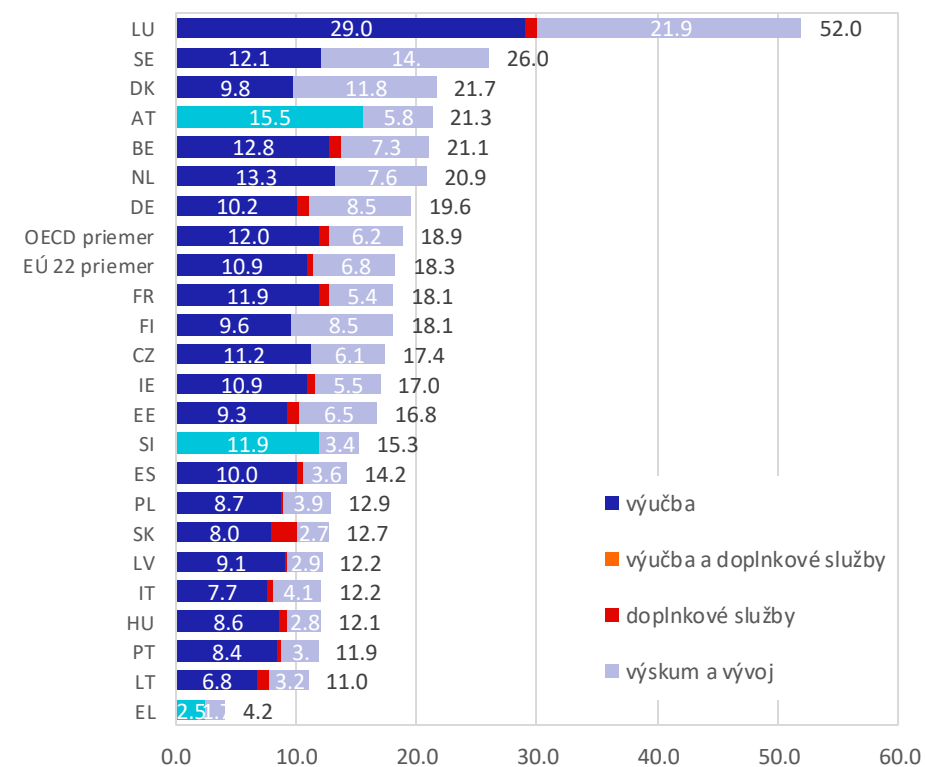
- ➔ Postavenie v rebríčkoch,
- ➔ Zahraniční doktorandi.

Graf 3.7 Financovanie vysokoškolskej vedy (rozpis 2023, APW skutočnosť 2022), v mil. eur

Zdroj: MŠVWaŠ, MFSR

Graf 3.3 Celkové ročné výdavky na denného študenta (v tis. PPP USD, 2019)

Zdroj: OECD, EAG 2022, Tab. C1.4

I Projektové financovanie – 147 mil. eur

Celkovo 147 mil. eur ročne (APVV 40 mil., ostatné grantové schémy zo ŠR až do 11 mil. eur, EŠIF 50-100 mil. eur, inovácie a finančné nástroje 16-40 mil. eur)

➔ TOP odporúčania:

- ➔ Zahraniční hodnotitelia,
- ➔ Ex post hodnotenie,
- ➔ Zjednodušené vykazovanie nákladov.

➔ Rizikový kapitál

- ➔ Doteraz vyčlenených 252 mil. Eur (z toho 50% v roku 2020 a neskôr),
- ➔ IRR starších investícií (2015-2017) bola 10%,
- ➔ Potreba navýšenia zdrojov najmä v pre-seed a seed fáze.

➔ Financovanie výskumnej infraštruktúry

- ➔ Od roku 2007 viac ako miliarda (V PO 2007-2013 vo výške 770 mil.eur; v PO 2014-2020 vo výške 250 mil. Eur),
- ➔ Potreba ex post hodnotenia a mechanizmov udržateľnosti.

I Daňové nástroje

Superodpočet

- ➔ Výpadok na DPPO 40 mil.eur, 500 firiem,
- ➔ Sadzba 100% + 100% je konkurencieschopná,
- ➔ Malý počet firiem realizujúcich VaV.

Vyhodnotenie efektívnosti

- ➔ 1 euro daňovej úľavy prinesie viac ako 1 € dodatočných investícií,
- ➔ Prekvapivo vyšší efekt pri veľkých firmách ako pri malých.

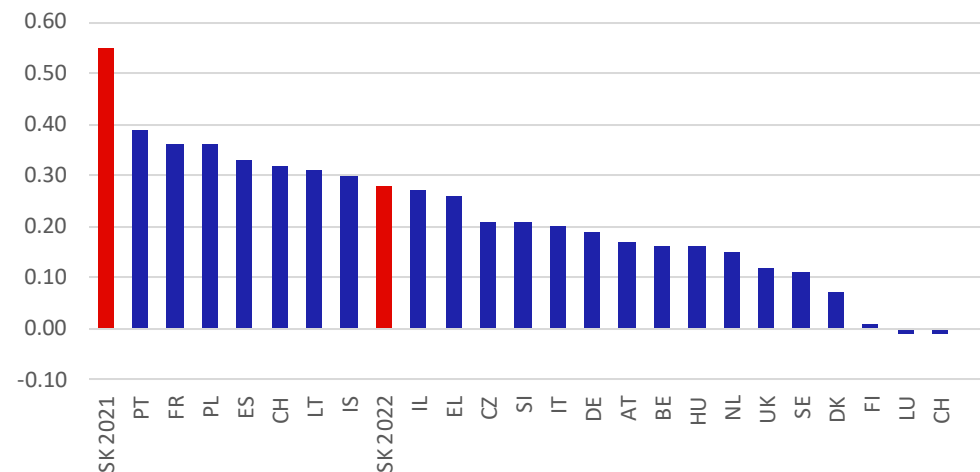
Odporúčania

- ➔ Zvýšiť adresnosť pre MSP (daň. kredit),
- ➔ Znížiť mieru jednorazových vplyvov (stropovanie),
- ➔ Zjednodušenie podmienok pre uplatnenie služieb.

Patentbox

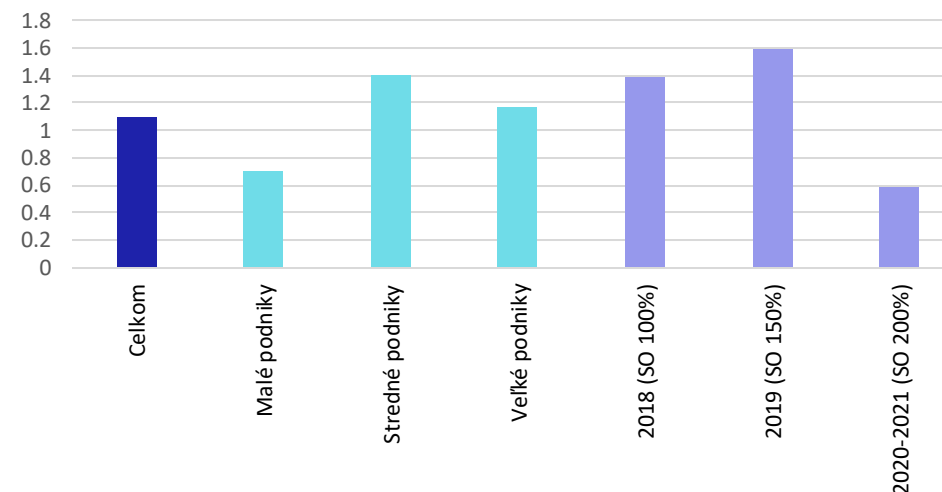
- ➔ Odporúčanie zrušiť a nahradiť podporou Proof-of-concept fázy.

Graf 3.37 Implicitná daňová sadzba (1-B index), 2021

Zdroj: OECD

Graf 3.42 Dodatočné výdavky na VaV za jedno euro daňovej úľavy

Zdroj: VAIA, NBS (vlastné spracovanie)

Ekosystémová podpora medzinárodnej excelentnosti a spolupráce vo výskume

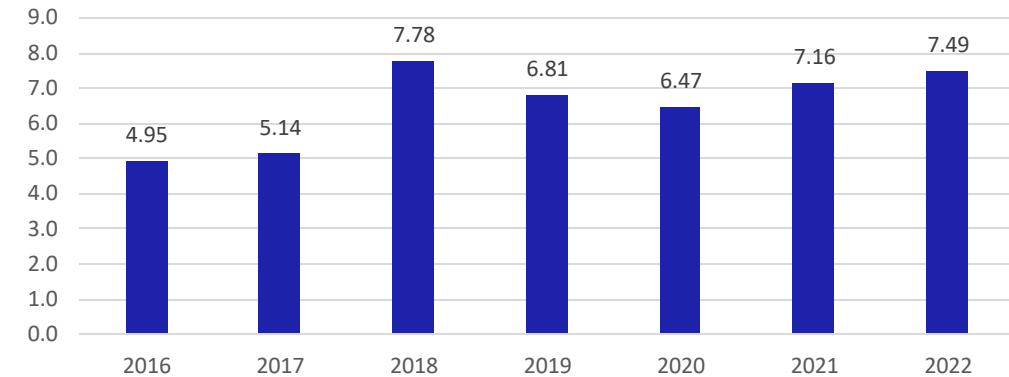
Vedecké databázy (viac ako 7 mil. ročne)

- ➔ Nejasný model cenotvorby, problémy s financovaním a obstarávaním,
- ➔ Zmena modelu - prechod na transformatívne zmluvy,
- ➔ Vedecké knižnice nie sú v konzorciu VŠ a SAV zastrešené CVTI SR (pre prístup k databázam).

Medzinárodná spolupráca

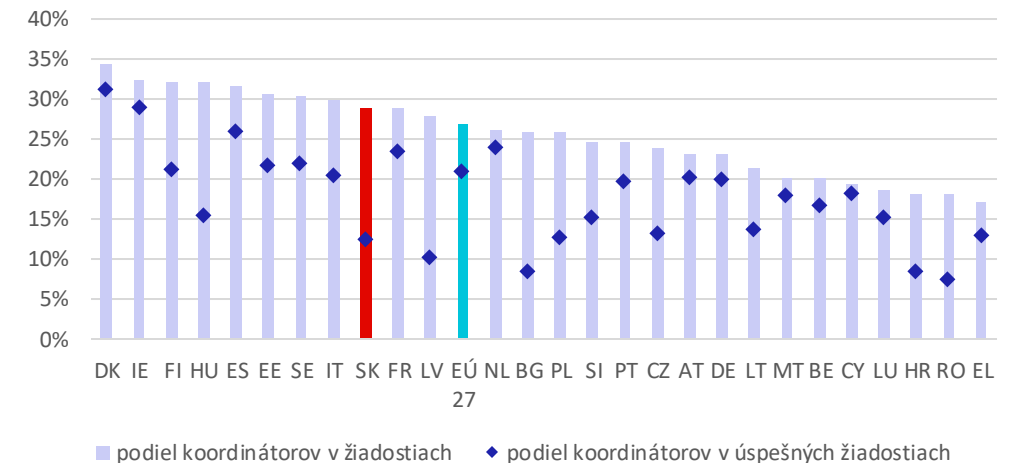
- ➔ Podpora medz. spolupráce
  - ➔ Podpora účasti v Horizont,
  - ➔ Členstvá v medz. Organizáciách (13 mil. eur),
  - ➔ ESFRI Infraštruktúry,
  - ➔ Bilaterálne a multilaterálne projekty (APW),
  - ➔ Európske partnerstvá,
  - ➔ Interreg, COST, Švajčiarske a Nórske fondy, ...
- ➔ Horizont: Nízka úspešnosť v úlohe koordinátora,
- ➔ Odporúčania
  - ➔ Viac sa sústrediť na prepájanie so zahraničnými partnermi,
  - ➔ Sprehľadniť info o možnostiach.

Graf 4.1 Náklady na prístup k databázam, mil. eur

Zdroj: CRZ

Graf 4.3 Podiel celkových a úspešných žiadostí v úlohe koordinátora projektu

Zdroj: eCORDA

I Inovačný ekosystém - od nápadu k jeho komercializácii

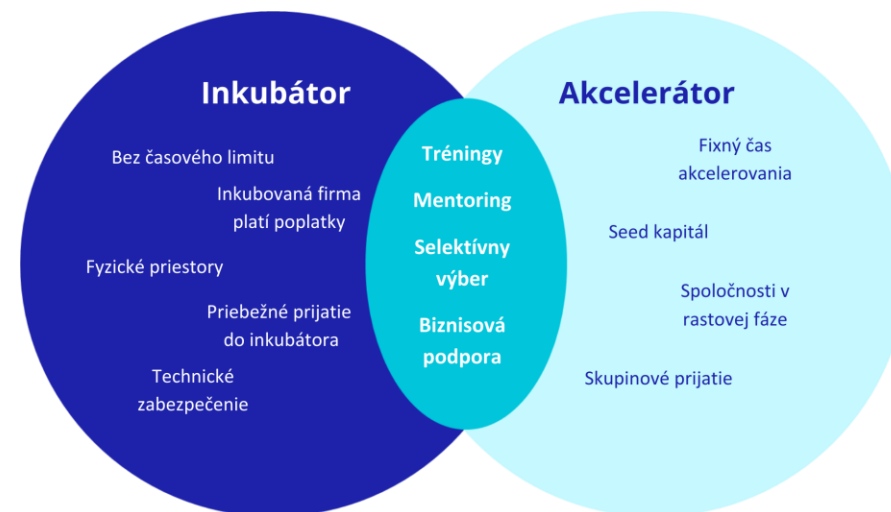
Financovanie cez národné projekty v sumárnej výške vyše 100 mil. eur.

- ➔ NP ZIVSE, NPC BA, NPC Regióny, NITT SK,
- ➔ Prevažná časť projektov je zameraná na **podporu konkurencieschopnosti MSP a zvyšovanie povedomia o inováciách**,
- ➔ Existujúce služby rozvoja inovatívnych nápadov (inkubačné a akceleračné programy) majú charakter rýchlej podpory širokej masy podnikateľov cez skupinové a krátkodobé poradenstvo (graf 4.4).
- ➔ **Odporúčame** viac sa zamerať na:
  - ➔ Podporu inovácií namiesto všeobecného poradenstva o podnikaní,
  - ➔ Intenzívnu podporu inovatívnych firiem (startupov).

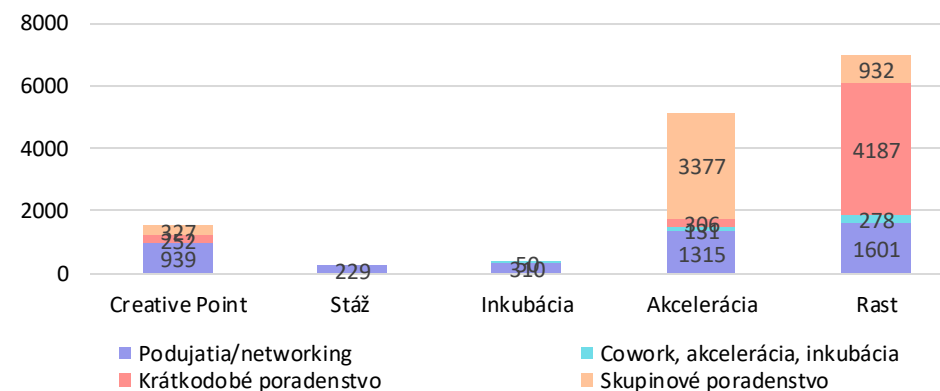
Tech transfer

- ➔ Zatiaľ **absencia významnejších výsledkov**,
- ➔ **Odporúčania** v súlade so stratégiou
  - ➔ Zdroje na podporu proof-of-concept/proof-of-market fázy,
  - ➔ Posilniť ako súčasť financovania VŠ, v.v.i.,
  - ➔ Postupy pre efektívne nakladanie s duševným, vlastníctvom (legislatíva, interné smerenice univerzít).

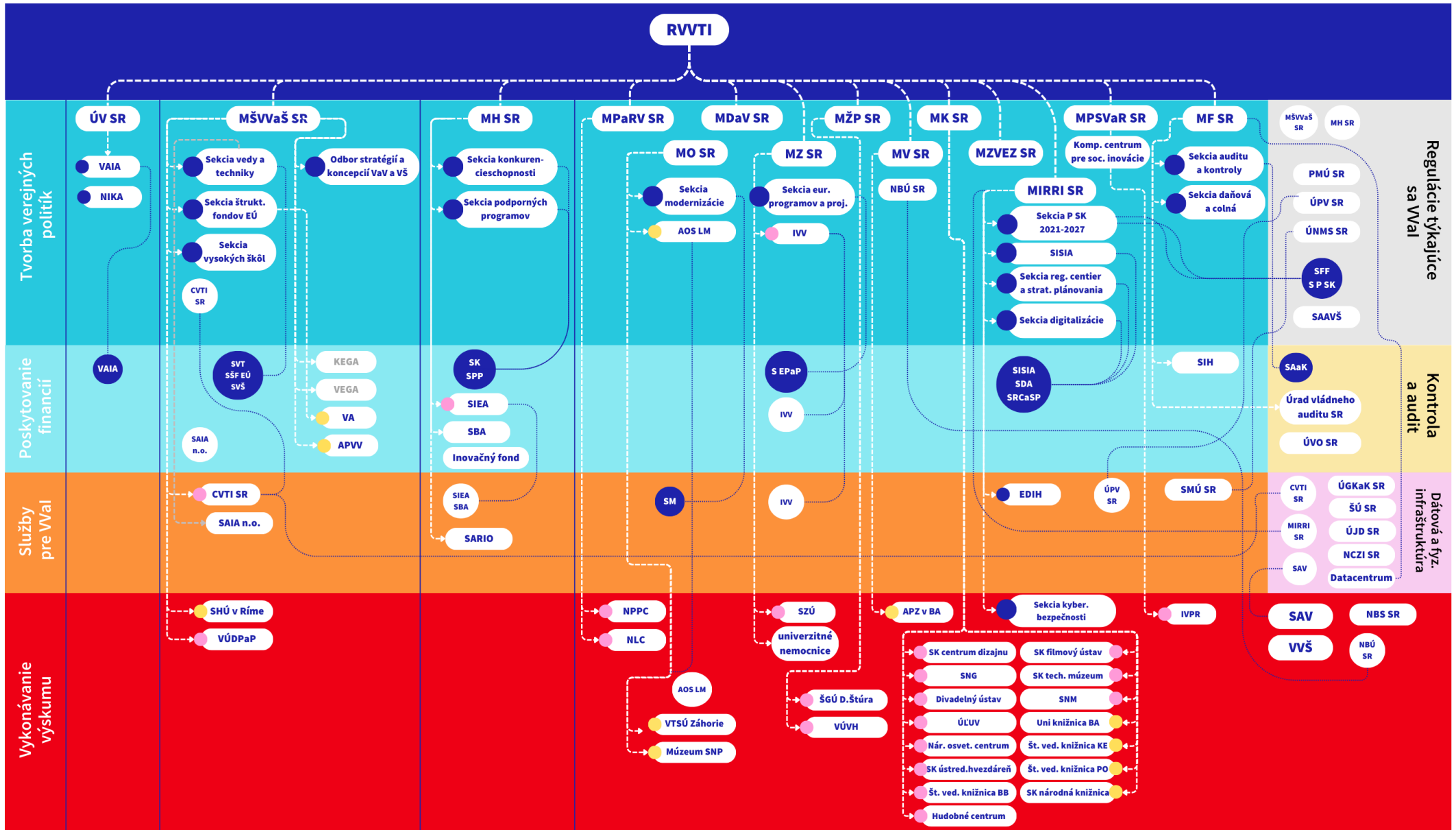
Schéma 4.1 Charakteristika inkubátora a akcelératora

Graf 4.4 Počet podorených firiem a FO v jednotlivých programoch projektov SBA

Schéma kompetencií vo VVal

Riešenie koordinácie a riadenia VVal - inštitucionálne scenáre

A. Vylepšený súčasný kompetenčný model

- ➔ Inštitucionálne a legislatívne kompetencie VAIA:
  - ➔ Stratégie, analytika, štatistika a výkazníctvo,
  - ➔ Znižovanie administratívnej záťaže a pravidiel finančnej kontroly vo vzťahu k VVal aktivitám,
  - ➔ Etika VVal,
  - ➔ One-stop shop pre informácie o podpore VVal,
  - ➔ Transfer technológií.
- ➔ Finančné kompetencie VAIA
  - ➔ Medzirezortný program,
  - ➔ Akreditácia agentúr,
  - ➔ Jednotný prístup k inštitucionálnemu financovaniu.

B. Zásadné posilnenie koordinácie a politického postavenia koordináčného orgánu cez osobitného ministra bez vzniku nového ministerstva

- ➔ Posilnenie mandátu cez osobitného ministra/podpredsedu vlády bez ministerstva (vzor ČR);
- ➔ Doplnenia oproti A:
  - ➔ Presun Grantovej a Inovačnej agentúry,
  - ➔ Gestor rozpisu inštitucionálneho financovania,
  - ➔ Výskumná infraštruktúra.

Schéma A

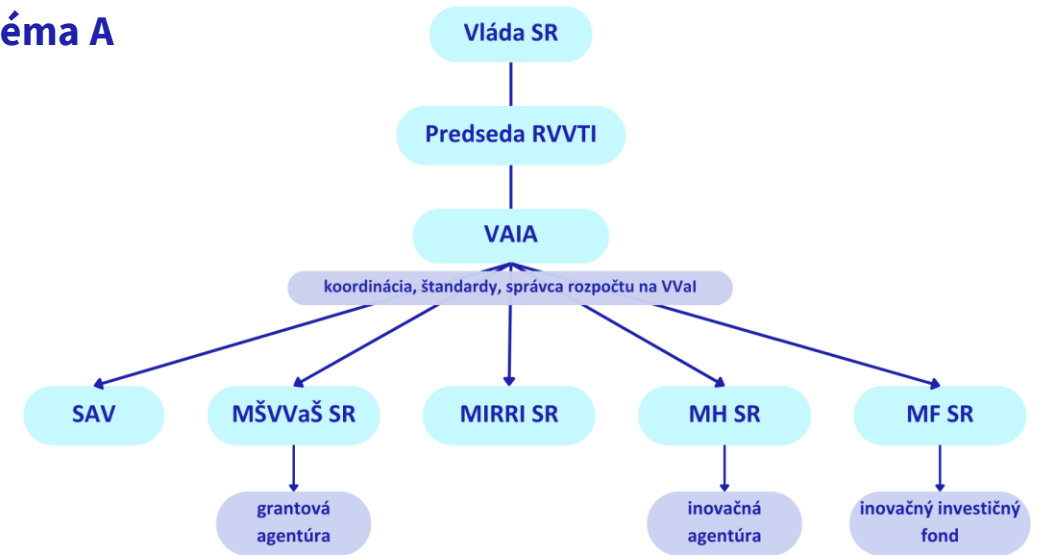
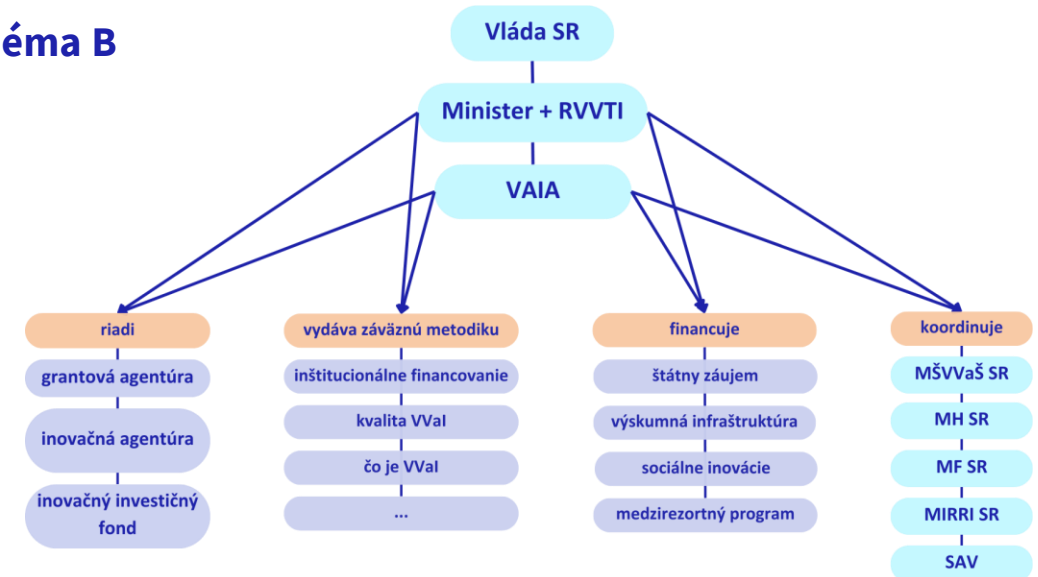

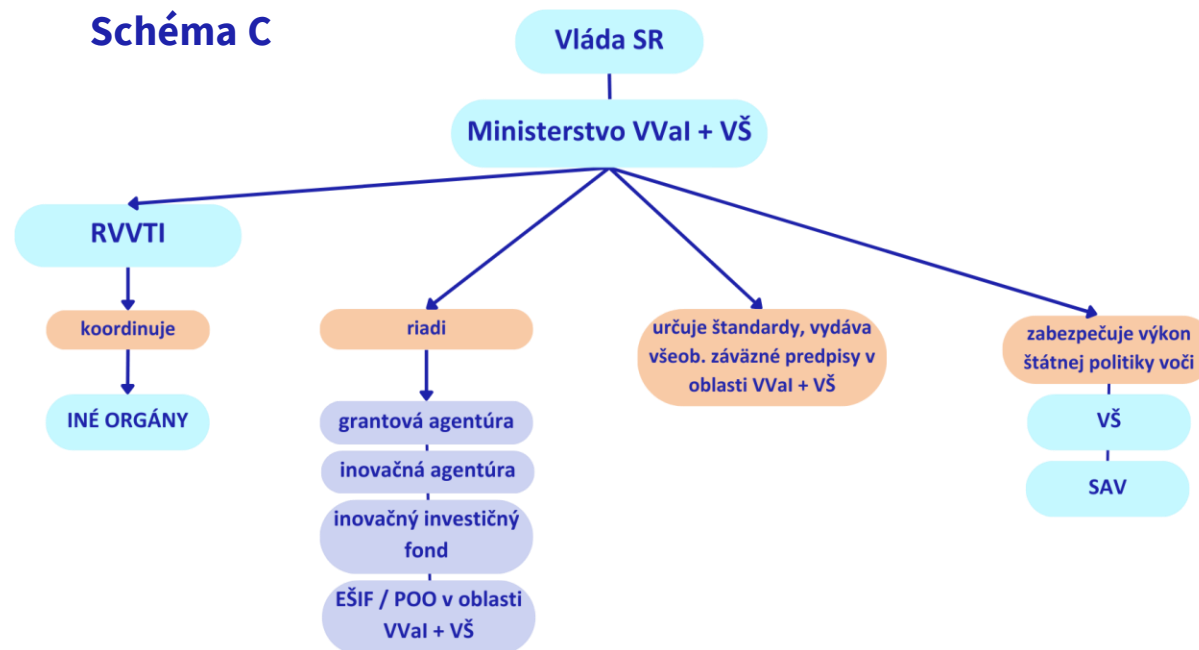
Schéma B

I Riešenie koordinácie a riadenia VVal - inštitucionálne scenáre

C. Reorganizácia kompetencií medzi ministerstvami

- ➔ Jasná a jednotná prierezová zodpovednosť za verejnú politiku a jej implementáciu v oblasti VVal;
- ➔ V tomto scenári sa reorganizujú nasledovné kompetencie do jedného ministerstva, ktorého minister v optimálnom prípade bude zároveň podpredsedom vlády:
  - ➔ Výskum, vývoj a inovácie + vysoké školy,
  - ➔ Konkurencieschopnosť,
  - ➔ Digitalizácia spoločnosti (navrhujeme nahradiť týmto pojmom aktuálnu formuláciu informatizácia spoločnosti).
- ➔ **Najväčším pozitívom prerozdelenia kompetencií do jedného ministerstva je rýchlejšie rozhodovanie a výrazne ľahšia koordinácia**

**ĎAKUJEME ZA
POZORNOSŤ**